

**DOĞRUDAN TEMİN
VE
4734/62-ı MADDESİ UYGULAMASI**

Tahir TEKİN

İçişleri Bakanlığı İç Denetçisi

Doğrudan temin ihale usulü değildir

■ Doğrudan temin, 4734 sayılı Kanunda düzenlenen ihale usulleri arasından çıkarılmakla birlikte yine bu kanun kapsamında yapılan bir alım usulüdür.

Doğrudan teminde ihtiyaçlar

■ ilan yapılmaksızın,

■ teminat alınmaksızın,

■ ihale komisyonu kurma ve 10 uncu maddede sayılan yeterlik kurallarını arama zorunluluğu bulunmaksızın,

■ ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak

temin edilebilecektir.

Yapım işlerinde fiyat araştırması

■ Ancak, bu bent kapsamında gerçekleştirilecek yapım işlerinde fiyat araştırmasının, Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde belirlenen yaklaşık maliyetin hesaplanmasına ilişkin esas ve usullere göre yapılması zorunludur.

Doğrudan temin yönteminde,

Ancak,

Onay Belgesi

■ İşin niteliğine göre idareler bu bende göre yapacakları günlük ve küçük ölçekli alımlar için genel bir onay belgesi düzenleyebilecek-leri gibi, her bir alım için de onay belgesi düzenleyebilirler

■ Doğrudan temin yönteminde İKN (İhale Kayıt Numarası) alınması gerekmez

İşlerin kısımlara bölünemeyeceği

■ Kanunun 19 uncu maddesine göre açık ihale usulü ile temini gereken ihtiyacın, 22/(d) bendi için öngörülen parasal sınırların altında kalacak şekilde, adet bazında veya aynı ihale konusu içinde yer alabilecek nitelikteki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin, kalemlere veya gruplara bölünmek suretiyle aynı Kanunun 22 /(d) bendine göre temini, 4734 sayılı Kanunun temel ilkelerine aykırılık teşkil ettiğinden, bu yönde uygulamaların sorumluluk doğuracağı (**Gnl. Tebl. 22.5.1.2. md.**)

Yasaklı teyidi

■ Doğrudan temin yoluyla alım yapılması halinde, alım yapılacak kişi ya da firmanın ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığı teyit ettirilmeyecektir.

■ Ancak, Kanunun 22/(d) bendinde belirtilen parasal limit dahilinde yapılan alımlarda, alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin Kurumun internet sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığının kontrol edilmesi ve yasaklı olduğunun belirlenmesi durumunda, söz konusu kişiden alım yapılmaması gerekmektedir

(Gnl. Tebl. Md. 31.4.)

Doğrudan temin kayıt formu

■ Doğrudan temin yoluyla yapılan alımlar için “**Doğrudan Temin Kayıt Formu**” temin tarihini takip eden ayın onuncu gününe kadar usulüne uygun olarak ilgili kısımlar doldurulduktan sonra Kuruma internet üzerinden gönderilecektir.

■ Bilgilerini tam ve düzenli olarak göndermeyen idarelerin Kanununun 62/(1) bendi çerçevesinde yapacakları başvuruların değerlendirilmesi sırasında bu husus dikkate alınacaktır. (**Gn. Teb. Md. 32**)

Doğrudan teminde Hakediş Raporu

(Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği md. 6)

■ İhale veya doğrudan temin usulüyle yapılacak yapım işleri ile hizmet alımlarında, sözleşme ve/veya şartname hükümlerine göre yerine getirilen taahhütlerin bedellerinin ödenmesinde,

■ Yapım İşleri Hakediş Raporu (Örnek: 4)

■ Hizmet İşleri Hakediş Raporu (Örnek: 5)
düzenlenir.

Doğrudan teminde iş deneyim belgesi

4734 – md. 22/a

■ a) İhtiyacın sadece gerçek veya tüzel tek kişi tarafından karşılanabileceğinin tespit edilmesi.

- Tek Kaynaktan Temin Edilen Mallara/ Hizmetlere İlişkin Form (KİK026.0/M-H) kullanılarak ihtiyacın neden sadece gerçek veya tüzel tek kişi tarafından karşılanabileceği detaylı olarak yazılacak,

- Fiyat araştırması yapılacak,

- İhtiyaç konusu malın veya hizmetin niteliklerini tarif edilecek ve bu hususlara ilişkin bütün belgeler standart forma eklenecektir.

22/b

■ b) Sadece gerçek veya tüzel tek kişinin ihtiyaç ile ilgili özel bir hakka sahip olması. sadece gerçek veya tüzel tek kişinin ihtiyaç ile ilgili bilimsel, teknik, fikri veya sanatsal v.b. nedenlerle özel bir hakka sahip olmasını ifade etmektedir.

Tek Kaynaktan Temin Edilen İhtiyaçlara İlişkin Standart Form (KİK026.0/M-H)
22/c

c) Mevcut mal, ekipman, teknoloji veya hizmetlerle uyumun ve standardizasyonun sağlanması için zorunlu olan mal ve hizmetlerin, asıl sözleşmeye dayalı olarak düzenlenecek ve toplam süreleri üç yılı geçmeyecek sözleşmelerle ilk alım yapılan gerçek veya tüzel kişiden alınması.

Tek Kaynaktan Temin Edilen Mallara/Hizmetlere İlişkin Form
(KİK026.0/M-H)

22/d

■ d) Büyükşehir belediyesi sınırları dahilinde bulunan idarelerin 35.037 TL, diğer idarelerin 11.674 TL aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak

konaklama, seyahat ve iŝeye ilişkin alımlar.

idareler işin niteliğine gereği bu bende göre yapacakları günlük ve küçük ölçekli alımlar için genel bir onay belgesi düzenleyebilecekleri gibi, her bir alım için de onay belgesi düzenleyebileceklerdir.

■Ancak. bu bent (22/d)kapsamında gerçekleştirilecek yapım işlerinde fiyat araştırmasının, Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde belirlenen yaklaşık maliyetin hesaplanmasına ilişkin esas ve usullere göre yapılması zorunludur. (Gn. Tebl.)

Piyasa araştırması

■Piyasa fiyat araştırması sonucu yapılan tespitler ve alınan teklifler harcama yetkilisi tarafından değerlendirilerek en uygunu tercih edilmelidir.

■Acil ve küçük (müteferrik) miktarlı alımlarda n ödeme (avans) yöntemi kullanılmalıdır. 22/d

■Ayrıca, 4734 sayılı Kanununun 19 uncu maddesine göre açık ihale usulü ile temini gereken ihtiyacın, Kanununun 22 nci maddesinin (d) bendi için öngörülen parasal sınırların altında kalacak şekilde, adet bazında veya aynı ihale konusu içinde yer alabilecek nitelikteki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin, kalemlere veya gruplara bölünmek suretiyle aynı Kanununun 22 nci maddesinin (d) bendine göre temini, 4734 sayılı Kanununun temel ilkelerine aykırılık teşkil ettiğinden, bu yönde uygulamaların sorumluluk doğuracağı...

(Gn. Tebl.)

22/e

■e) İdarelerin ihtiyacına uygun taŝınmaz mal alımı veya kiralanması:

Alım veya kiralamaya ihtiyaç duyulmasına ilişkin gerekçenin belirtilmesi, alınması veya kiralanması düŝünülen taŝınmazın yeri ve sahip olması gereken özelliklerin belirlenmesi, alım veya kiralamaya ilişkin rayiçlerin tespit edilmesi, bu konudaki bilgilerin alma veya kiralamaya ilişkin onay belgesine eklenmesi, ayrıca tabi olunan mevzuatının öngördüğü diğer zorunlulukların da yerine getirilmesi gerekmektedir.

22/e

■Bunun yanında, düzenlenecek sözleŝmelerde kira bedelinde artıŝ yapılmasının öngörülmesi halinde; genel bütçeye dahil idareler ile katma bütçeli idarelerce artıŝ oranının Maliye Bakanlığının her yıl yayımladığı kira artıŝ oranlarını geçmeyeceği yönünde hüküm konulması, diğer idarelerce ise genel uygulamalar dikkate alınmak suretiyle belirlenecek oranlarda artıŝ yapılacağı yönünde hüküm konulması zorunludur.

22/f, g

■f) zelliğinden dolayı stoklama imkanı bulunmayan ve acil durumlarda kullanılacak olan ilaç, tıbbi sarf malzemeleri ile test ve tetkik sarf malzemesi alımları.

g) Milletlerarası tahkim yoluyla çözülmesi öngörülen uyuŝmazlıklarla ilgili davalarda, Kanun kapsamındaki idareleri temsil ve savunmak üzere Türk veya yabancı uyruklu avukatlardan ya da avukatlık ortaklıklarından yapılacak hizmet alımları.

22/h, ı

■h) (Ek: 5020 / 28 md.) 4353 sayılı Kanununun 22 nci ve 36 ncı maddeleri uyarınca Türk veya yabancı uyruklu avukatlardan hizmet alımları.

■1) (Ek: 5763/ 35 md.) Türkiye İş Kurumunun, 25/6/2003 tarihli ve 4904 sayılı Kanununun 3 üncü maddesinin (b) ve (c) bentlerinde sayılan görevlerine ilişkin hizmet alımları ile 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 48 inci maddesinin yedinci fıkrasında sayılan görevlerine ilişkin hizmet alımları,

Yasaklama Kararı

■Doğrudan temin yoluyla yapılan alımlarda 4734 sayılı Kanununun 10 uncu, 11 inci ve 40 ıncı maddelerinin uygulanması zorunlu olmadığından, Kanununun 58 inci maddesine göre ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilebilmesi mümkün değildir.

(KİK Gn.Teb.)

4734/62- 1 (Ek: 4964/38 md.)

■Bu Kanununun 21 ve 22 nci maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamaz.

■Bahsedilen parasal tutarlar 21/f ve 22/d maddelerinde belirtilen tutarlardır

Amaç

■Bu düzenleme ile, Kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşlar tarafından yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin harcamaların, 4734 sayılı Kanunda belirtilen temel ilkelere ve usullere uygun bir şekilde yapılması amaçlanmıştır.

(KİK. Gn. Teb.)

5434/21-f, 22-d

■21/f) (Ek: 4964/14 md.) İdarelerin yaklaşık maliyeti 116.795 YTL kadar olan mamul mal, malzeme veya hizmet alımları

■22/d) Büyükşehir belediyesi sınırları dahilinde bulunan idarelerin 35.037 TL, diğer idarelerin 11.674 TL aşmayan ihtiyaçları ile,

temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaseye ilişkin alımlar.

21/f ve 22/d'nin kapsamı

■21/f kapsamında yalnızca mamul mal, malzeme ve hizmet alımları söz konusu iken, 22/d kapsamında mal, malzeme, hizmet ve yapım işleri bulunmaktadır.

■Madde metninden anlaşılacağı üzere "Temsil ve ağırlama kapsamındaki konaklama, seyahat ve iaseye ilişkin alımlar" parasal sınırlar dışında tutulduğu için %10 hesabında da ayrı tutulacaktır.

Avans (ön ödeme) suretiyle

yapılan harcamalar

■Avans suretiyle yapılan harcamalar 62/1 maddesinde belirtildiği üzere, 21/f ve 22/d maddelerinde belirtilen parasal sınırlardan olmadığından, %10 hesabında dikkate alınmayacağı değerlendirilmektedir.

Kamu İhale Genel Tebliği

Birinci Bölüm- XVIII no'lu başlığı

■"4734 sayılı Kanununun 62 inci maddesinin (1) bendine göre Kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşlar, gerek 21 inci maddesinin (f) bendi, gerekse temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaseye ilişkin alımlar hariç 22 nci maddesinin (d) bendi kapsamında yapacakları harcamalarda, bütçelerine bu amaçla konulan ödeneklerin % 10 unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadan aşamayacaklardır"

■Bütçelere bu amaçla konulacak ödenekler ibaresinden;

- Mal alımları,
- Hizmet alımları,
- Yapım işlerini anlamak gerekir

Kamu İhale Genel Tebliği

■4734 sayılı Kanununun 21 inci maddesinin (f) bendi ve 22 nci maddesinin (d) bendine göre ihtiyaçların temininde kurum ve kuruluşlar, yıllık bütçelerinde belirlenen toplam ödenek miktarını dikkate alacaklardır. Kurum ve kuruluşlar, mal alımı, hizmet alımı veya yapım işleri için bütçelerine konan yıllık toplam ödenekleri üzerinden her biri için ayrı ayrı % 10 oranı hesaplayacaklardır. Burada önemli olan husus, ilgili veya bağlı birimlerin değil, kurum veya kuruluşun toplam ödeneklerinin %10 unun aşılmamasıdır

KİK Gn. Teb. XVIII

■Kamu kurum ve kuruluşların bütçelerinde öngörülen ödenek tutarının, mal ve hizmet alımları için Kanununun 21 inci maddesinin (f) bendi ile 22 nci maddesinin (d) bendinde yer alan parasal limitlerin toplamını, yapım işlerinde ise 22 nci maddesinin (d) bendinde yer alan parasal limiti geçmemesi halinde % 10 oranının aşılması için Kamu İhale Kurulundan uygun görüş alınması şartı aranmayacaktır.

$$(101.086 + 10.195 = \underline{111.281})$$

% 10'un takibi

■Kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşlar, ihale ve harcama yapmaya yetkili birimlerinin 4734 sayılı Kanununun 21/f ve 22/d maddeleri kapsamında yaptıkları harcamalarının, toplam ödeneklerinin % 10 oranını aşıp aşmadıklarını takip edeceklerdir Bütçe ödeneklerinde değişiklik olması durumunda

■Ek ödenek verilmesi veya bütçe içi aktarma durumlarında, oluşacak yeni duruma göre bu hesaplamaların yapılması gerekir.

Bütçe ödenekleri (Eko snf)

■Bütçelerde, ekonomik sınıflandırmanın 03 ve 06 bölümlerinde bulunan ödenekler, aktarmalar da dikkate alınarak Mal, Hizmet ve Yapım başlıkları altında üç gruba ayrılarak toplamları alınmalıdır.

■Bu hesaplamada kurum bütçesi esas alınmalı, ayrı ayrı birim düzeyinde hesaplama yapılmamalıdır.

Ekonomik Sınıflandırma

%10 hesabında karşılaşılabilecek zorluk- 1

■Kurumlar uygulama dönemi başında bütçenin ekonomik sınıflandırma bölümünün 03 ve 06 ana guruplarını oluşturan detay harcama tertiplerini Mal – Hizmet – Yapım şeklinde üç guruba ayırarak, üzerine %10 oranının uygulanacağı matrahı hesaplamalıdır.

■Ancak, bütçelerin detay tertiplerinden bazıları hem yapım hem hizmet veya hem hizmet hem mal alımı şeklinde özellik taşımaktadırlar

Görev Giderleri, Temsil ve Tanıtma Giderleri, Diğer Giderler, Kültür Varlıkları Alımı ve Korunması Giderleri gibi

%10 hesabında karşılaşılabilecek zorluk- 2

■Bu durumda,

Mali hizmetler birimi ve harcama birimleri bu tertiplerden hangi iş veya işler için harcama yapmayı öngörüyorlarsa o guruba (Mal, Hizmet, Yapım) dahil ederek hesaplama yapmalıdırlar.

- Uygulama dönemi içerisinde %10 luk kısmın sürekli takip edilmesi gerektiğinden (dinamik süreç), harcama yapma aşamasında (harcama yerleri veya konularına ilişkin) farklılık

oluşursa, o zaman bu harcadıkları kısmı ait olduğu guruba dahil ederek hesaplamaları yenilemelidirler.

Mali Hizmetler Birimi ve Harcama Birimleri %10 Hesabından Sorumludurlar

■%10 hesaplamalarının Mali Hizmetler Birimi ve uygulamacı birimler tarafından dönem başında yapılması ve uygulama yılı içerisinde sürekli takip edilmesi gerekir

■%10 miktarının birimlere dağılımı

■21/f ve 22/d kapsamında ve söz konusu parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaların her birim tarafından eşit oranda kullanılması zorunlu değildir.

■Üst yönetici tarafından, birimlerin fonksiyonlarına ve ihtiyaçlarına göre bu kapsamdaki harcamalar birimlere farklı farklı kullanılabilir.

■%10 hesabı dışında tutulacak giderler

■Avans suretiyle (mutemet avansı) yapılan harcamalar, yolluklar, tedavi ve ilaç giderleri, yasal olarak ödenmesi gereken diğer giderler (telefon, elektrik faturaları gibi) ile temsil- ağırlama kapsamında yapılan konaklama, seyahat ve iışeye ilişkin giderler, üzerine %10 oranının uygulanacağı matrahın hesaplan-masında, hesaplamaaya dahil edilecek; %10 sınırlaması dahilinde yapılacak harcamaların hesabında ise dahil edilmeyecektir

(KİK. Gn. Tebl)

K.İ.K. İzni

■Kurumlar Kamu İhale Kurulunun izni olmadan %10 oranını aşamayacaklardır.

■Alınan uygun görüş, yılı için ve uygun görüş verilen hususlar ile sınırlı olacaktır.

(4734- md. 62/1, Kik Gn. Tebl)

Doğrudan Temin Kayıt Formu

■Doğrudan temin yoluyla yapılan alımlar için “Doğrudan Temin Kayıt Formu” temin tarihini takip eden ayın onuncu gününe kadar usulüne uygun olarak ilgili kısımlar doldurulduktan sonra Kamu İhale Kurumuna internet üzerinden gönderilecektir. (Kik. Gn. Tebl)

Cezai sorumluluk

■5 inci maddede belirtilen ilkelere ve 62’ nci maddede belirtilen kurallara aykırı olarak ihaleye çıkılmasına izin verenler ve ihale yapanlar hakkında 60’ncı maddede (1 ve 2. fıkralar) belirtilen müeyyideler uygulanır.

(4734- md. 60/son fıkra)